

SEMINARIUM VARADIENSIS

Anul XII
Numărul
4 (81)
IANUARIE
2016

Realizat de Seminarul Teologic Greco-Catolic „Sfinții Vasile, Grigore și Ioan”, Oradea

BOBOTEAZA

Sărbătoarea Botezului Domnului, numită în popor și Boboteaza, este sărbătoarea instituită în amintirea botezului primit de Mântuitorul din mâna Sfântului Ioan Botezătorul în apa Iordanului. (Cuvântul „boboteaza” este un cuvânt daco-roman, creat din fuziunea unui termen slav *bogú* = Dumnezeu, cu unul latin *baptizare* = a boteza). Cele mai vechi atestări ale acestei sărbători datează din secolul al III-lea, originea fiindu-i în Alexandria. Alături de sărbătoarea Nașterii și cea a Învierii, Sărbătoarea Botezului Domnului era celebrată de fiecare dată cu mare fast, participând la ea și Împărații. În primele secole ale Creștinismului cu această ocazie se botezau catehumenii, în amintirea botezului primit de Mântuitorul Cristos.

Evenimentul Botezului Domnului este prezentat în fiecare din cele patru Evanghelii canonice, negăsindu-se diferențe semnificative de relatare. Sărbătoarea mai este numită și *Epifanie*, pentru că aici Cristos s-a arătat pentru prima dată în lume ca *Mesia*.

Scena Botezului este precedată în textul biblic de figura lui Ioan Botezătorul care dă mărturie despre venirea iminentă a Mesiei: „Eu vă botez cu apă spre pocăință dar cel care vine după mine este mai puternic (...) acesta vă va boteza cu Spirit Sfânt și cu foc” (Mt. 3,11). Dacă în botezul lui Ioan apa avea doar forța unui simbol, în Botezul lui Isus intervine Spiritul lui Dumnezeu capabil să transforme inimile. Mărturia pe care o dă Ioan Botezătorul la Iordan despre Isus va fi confirmată de o altă mărturie superioară primită în timpul botezului său: „Botezându-se Isus, când ieșea din apă, îndată cerurile s-au deschis și Spiritul lui Dumnezeu s-a văzut pogorându-se ca un porumbel și venind peste El. Și iată glas din ceruri zicând: «Acesta este Fiul Meu cel iubit întru Care am binevoit»” (Mt 3,13-17).

Teofania cerească ce a însoțit ridicarea lui Isus din apă reprezintă prima manifestare publică a Sfintei Treimi ce coincide cu momentul consacării lui Isus. În liturgia bizantină, imnografia cântă sărbătoarea Botezului Domnului într-un mod deosebit de frumos: „În Iordan botezându-Te Tu, Doamne, închinarea Treimii S-a arătat, că glasul Părintelui a mărturisit Ție, Fiu iubit de tine numindu-Te, și Spiritul în chip de porumb a adevărat întărirea Cuvântului; Cel ce Te-ai arătat, Cristoase Dum-

nezeule și lumea ai luminat, mărire Ție!” (Troparul Sărbătorii)

Icoana sărbătorii zugrăvește evenimentul precum este relatat de textul evanghelic. În partea centrală a scenei se află Isus Cristos imersat în apa Iordanului fapt ce atrage toată atenția privitorului asupra Lui. Isus este prezentat în râul Iordanului în picioare, de cele mai multe ori având o pânză albă în jurul șoldurilor. Cu mâna dreaptă binecuvântează apele, iar chipul Său exprimă sobrietate și concentrare. Ioan Botezătorul este ilustrat, ca de obicei în iconografie, îmbrăcat cu tunică și himation, aflându-se aproape de fiecare dată de partea dreaptă a Mântuitorului. El are mâna dreaptă întinsă deasupra capului lui Isus. De cealaltă parte a Iordanului sunt ilustrați câțiva îngeri care stau în poziție de rugăciune, iar mâinile le sunt acoperite cu ștergare. În unele reprezentări la picioarele lui Isus se află o femeie și un bătrân, în dimensiuni mici, care sunt călare pe câte un pește fiecare. Femeia simbolizează marea iar bătrânul, râul Iordan. Ei se află cu spatele către Cristos iar fețele lor sunt uimite, parcă ar vrea să vizualizeze spusele psalmistului: „marea a văzut și a fugit, Iordanul s-a întors înapoi” (Ps 113,3). De asemenea, unele variante iconografice ale Bobotezei ilustrează și pești în jurul lui Hristos însă aceste detalii sunt considerate nesemnificative.

O componentă importantă a icoanei este reprezentarea razelor de lumină care se pogoară dinspre bolta cerească spre capul lui Cristos. Este ilustrat și un porumbel despre care spune textul evanghelic că este Chipul Spiritului Sfânt. În unele variante iconografice din bolta cerească apare o mână ce binecuvântează, simbolizându-L pe Dumnezeu Tatăl, a cărui voce s-a auzit: „Acesta este Fiul Meu cel iubit întru Care am binevoit” (Mt 3,17). Aceasta este prima teofanie publică a Sfintei Treimi și manifestarea mesianică a lui Cristos. Mâna Înaintemergătorului este întinsă spre capul lui Isus iar privirea lui este îndreptată spre Spiritul Sfânt în chip de Porumbel care se pogoară peste Isus, fapt mărturisit de către Botezător evreilor: „Am văzut Spiritul coborându-Se, din cer, ca un porumbel și a rămas peste El” (In 1,32).

Pr. Anton CIOBA
Rector

CREDINȚA ÎN CRISTOS CUVÂNTUL ÎNTRUPAT

Învățătura Bisericii despre credință este reprezentată în definiția dată evreilor de Sf. Apostol Pavel: „Credința este încredințarea celor nădăjduite, dovedirea lucrurilor celor nevăzute” (Evr 11,1). Aceasta înseamnă că spiritul fundamental al speranței noastre supranaturale este credința. Ea este convingerea noastră asupra existenței acelei lumi cerești pe care nu o vedem și despre care ne vorbește întreaga epistolă către evrei.

Practic, pentru noi, există trei ordine de realități distincte: cel al materiei, cel al adevărilor intelectuale și sfera mai înaltă, a supranaturalului. Fiecare dintre aceste lumi o putem atinge printr-o lumină accesibilă. Natura materială, cu imensitățile și frumusețile ei se dezvăluie omului și simțurilor noastre prin splendoare ei. Inteligența contemplă acest univers, dar într-un mod superior, căci trece de la fenomene la cauzele lor, ea descoperă în lucruri semnul Atotputerniciei și al înțelegerii creatoare și ajunge, astfel, la cunoașterea existenței lui Dumnezeu și a desăvârșirilor sale.

Dincolo de lumina atinsă de simțuri și de rațiune, există o a treia sferă, transcendentă, inaccesibilă, divină. Ea este aceea a vieții intime a Sfintei Treimi. „Dumnezeu locuiește într-o lumină inaccesibilă, pe care nici un om nu a văzut-o și nu o va vedea niciodată”. Cu

toate acestea, încă de pe pământ, Dumnezeu binevoiește a le acorda fiilor săi posibilitatea de a lua „contact” cu această lume supranaturală prin darul credinței.

Credința ni-L face prezent pe Dumnezeu, ne permite să aderăm la El și să înțelegem toate realitățile nevăzute, obiect al speranței noastre. Și în același timp, ea luminează toate actele cerute creștinului în înălțarea sa la cer. Întreaga activitate supranaturală, care pregătește pe fiii lui Dumnezeu să primească într-o zi lumina beatifică și le permite să o merite, trebuie să pornească din credință ca dintr-un izvor nesecat: „căci acum vedeau ca printr-o oglindă, în ghicitură, iar atunci față către față”. (I Cor 13,12)

Viața supranaturală, primită la botez evoluează și se transformă, credința fiind prima licărire a vieții veșnice. Sf. Toma de Aquino rezumă astfel toată această învățătură înaltă despre credință, spunând: „Credința este o virtute proprie spiritului, ea începe în noi viața veșnică” (Suma teologică, II-II, q. 14, a.1)

Dumnezeu ni se prezintă ca obiect de credință mai cu seamă în persoana lui Isus Cristos.

El vrea să credem cu tărie că acel copil născut din Maria, lucrătorul din Nazaret, învățătorul lui Israel în lupta cu fariseii, Răstignitul de pe Calvar, înviat a treia zi din morți, este cu adevărat Fiul Său, egalul Său și Să-l adorăm ca atare. A stabili și întări în oameni credința în Cuvântul întrupat este marea lucrare pe care Dumnezeu Și-a propus-o în economia mântuirii. „Aceasta este lucrarea lui Dumnezeu, ca să credeți în acela pe care El l-a trimis” (In 6, 29).

Nimic nu poate înlocui această credință în Isus Cristos, Dumnezeu adevărat, consubstanțial cu Tatăl și Trimisul Său. Ea este sinteza tuturor credințelor noastre, deoarece Cristos este sinteza întregii revelații. Toată învățătura despre credința în Isus Cristos derivă din această gândire înaltă: „a crede înseamnă a participa la cunoașterea pe care Dumnezeu o are despre Sine și despre toate lucrurile în El. Prin practicarea acestei virtuți, viața noastră este ca o reflecție a vieții Sale. Când sufletul este plin de credință, vede, ca să spunem așa, prin ochii lui Dumnezeu”.

Și ce contemplă veșnic Tatăl? Pe Fiul Său. Îl cunoaște și iubește totul în El. Această privire și această iubire îi sunt esențiale. Tatăl îl prețuiește pe Fiul său infinit, Dumnezeiește, așa cum numai El o poate face și de aceea Fiul este al Lui cu totul; tot ceea ce face este spre mărirea Sa.

Nouă, oamenilor, Tatăl ne pretinde același omagiu „Ca toți să-L cinstească pe Fiul, precum cinstesc pe Tatăl” (In 5,23). Pe Tabor, El ne-a pretins nouă tuturor să credem în cuvintele lui și să-l ascultăm, spunând: „Acesta este Fiul meu... pe acesta să-L ascultați” (Mt 17,5).

În mod cu totul special, nouă, preoților și seminariștilor ca viitori preoți, această credință în divinitatea lui Isus ne cere mai profund respect și adorație.

Dacă astăzi Isus își ascunde prezența umană și divină, vederii noastre umane, noi vom adora și mai mult misterul prezenței sale în preasfântul sacrament al Euharistiei. Din bunăvoință Hristos își ascunde gloria, vederii noastre, pentru ca slăbiciunii noastre să nu-i fie teamă să se apropie de El, ci stimulați de această bunătate, să fim întăriți în credință și iubire și să-L adorăm din inimă spunându-I: „Te ador o Doamne Isus Cristoase, ca pe Dumnezeul meu; Te iubesc și Te primesc cu tot ceea ce ești Tu și ceea ce îmi ceri”.

Pr. Anton RUS
Asistent spiritual

FAMILIA ÎN CRIZĂ. INDIVIDUALISM ȘI PRIVATIZARE

Familia este indicatorul principal, termometrul unei societăți și a culturii din care face parte. În ultimii ani, cu toții vedem și asistăm la o criză profundă a acestei realități fundamentale a societății umane: căsătoriile sunt în scădere, concubinajul este în creștere, divorțurile sunt la ordinea zilei, mentalitatea contraceptivă tot mai prezentă, cuplurile homosexuale invadează străzile, totul indicând unul și același lucru: familia clasică, formată din bărbat, femeie și copii, este în pericol.

Această criză a familiei pornește tocmai de la criza raportului dintre bărbat și femeie, cauzată, printre altele, de acest individualism imperativ, care neagă importanța efectivă a celuilalt de lângă mine. *Celălalt* este tratat ca un obiect, extrinsec, neimplicat atunci când eu încerc să mă definesc ca identitate personală, perceput ca un mijloc util sau chiar un obstacol pentru realizarea mea. Acestui individualism i se asociază accentul exagerat pus pe latura emotivă și intimă, pe un raport sentimental exaltat, dar redus la un plan privat,

fără niciun caracter public. A te căsători azi înseamnă a trăi împreună cu o altă persoană, văzută ca cineva care îți satisface nevoile sentimentale și afective, mai degrabă decât a construi un *noi* prin intermediul unei relații capabile de a realiza un proiect comun de viață. Astfel, familia riscă să devină doar un contract privat, important doar pentru partea sa afectivă și economică.

Individualismul corespunde, în mod paradoxal, crizei individului. Se configurează, așadar, un individ slab din punct de vedere emotiv, în care se unesc neliniștea și inerția, dorința bunurilor materiale și pierderea capacității de a proiecta pe termen lung, anxietatea unei permanente îmbunătățiri a vieții și o autonomie statică. Într-un astfel de ambient și mentalitate, devine foarte dificil, pentru omul modern, să se angajeze în ceva de durată, să se lege de o persoană pentru totdeauna, deoarece celălalt este văzut ca o limită, ca cineva care este condiția propriei noastre libertăți.

Însă acum trebuie să abordăm o dificultate specifică, venită din contextul cultural în care trăim: aceasta nu ne pune înaintea doar o simplă criză a familiei și a rolului său educativ tradițional, ci ne arată cât de activ este atacul la adresa familiei, un plan bine pus la punct pentru a o *lichida*.

Conform analizei cunoscutului sociolog polonez Zygmund Bauman, unul dintre cei mai buni interpreți ai epocii noastre, cuvântul trebuie luat în

sensul său literal, înainte de cel metaforic. El definește epoca noastră drept o *modernitate lichidă* caracterizată de lipsa regulilor și de aducerea în sfera privată a îndatoririlor și a sarcinilor specifice modernizării. O putem numi individualism: astfel, de la accentul pus pe societatea dreaptă, cu relații corecte, am trecut la cel pus pe drepturile omului, reduse, însă, la *dreptul indivizilor de a rămâne diferiți, de a alege și de a adopta după voie propriile modele de fericire și un stil de viață care să li se potrivească*. Modernitatea lichidă nu poate tolera corpurile solide. Valorile ei sunt: viteza, schimbarea, fluxul, caracterul temporar al lucrurilor și precaritatea; ca atare, modernitatea nu poate tolera familia, clasa, vecinii, comunitatea eclezială; trebuie *să se lichiefieze sau să se lichideze*. Astfel, Bauman vorbește despre o iubire lichidă: până și iubirea devine un fapt comercial, mercantil, de hypermarket; în modernitatea lichidă adaptarea relațiilor de cuplu la relațiile comerciale devine ceva normal. Iubirea

și partenerul sunt văzute ca un bun la care am dreptul și pe care îl iau sau îl arunc când m-am plictisit de el și iată reprofilându-se la orizont un produs care promite să îmi aducă mai multă plăcere. În timp ce principiul de a-ți satisface poftele este indus puternic în conduita cotidiană de influențele puternice de pe piața bunurilor de consum, cultivarea unei

dorințe pare ceva care înclină în mod neliniștitor, inoportun și supărător spre angajamentul în iubire.

Intră, astfel, în acest atac discret și subtil, constant și zguduitor, programele de televiziune și, în general, reprezentările iubirii din mass-media. În fluxul de *fictions* sau de *talk-show-uri*, figura familiei naturale tradiționale este denigrată în mod sistematic, este batjocorită și ridiculizată ca cea care reprimă sau se opune posibilității de a-ți satisface poftele. Însă este prezentat ca normal orice comportament sau tendință, fie el și cel mai absurd și mai prostesc cu putință. Se sugerează și se favorizează, în mod ambiguu sau deschis, ceea ce Papa Benedict XVI a numit *iubirea slabă*, fără angajamentul la fidelitate în timp și fără planuri angajante de viitor.

O întrebare care apare aici este aceasta: oare această iubire nu corespunde în mod mai realist posibilităților bărbaților și femeilor față de un angajament la fidelitate, promisă în mod solemn și instituționalizat? Nu cumva tocmai această lichiditate a iubirii ne-ar putea face mai fericiți?

(continuare în pag. 4)

Agenții internaționale ca Organizația Națiunilor Unite sau Uniunea Europeană se fac promotoarele acestei concepții prin strategii cu caracter cultural și economic, legând ajutoarele către țările sărace de adoptarea de măsuri legislative în acest sens. În 18 ianuarie 2006, Parlamentul European a aprobat o rezoluție care invită la stabilirea unei egalități între cuplurile homosexuale și cele dintre bărbat și femeie și a condamnat drept homofobe statele și națiunile care se opun recunoașterii cuplurilor gay. La conferințele internaționale de la Cairo (1994) și de la Pekin (1995), cuvinte ca: soț, virginitate, familie, identitate, suferință, slujire au fost eliminate din vocabularul noii culturi. Documentul final de la Pekin reușește ca în cele 200 de pagini ale sale, dedicate femeii, să evite folosirea cuvântului *mamă*. Modificarea limbajului, impusă în mod deschis sau nu, este instrumentul unei manipulări culturale cu implicații majore. Este impusă *ideologia genului*, conform căreia identitatea sexuală feminină sau masculină, stabilită pe bază anatomică, ar fi doar o convenție, o construcție culturală a societății care limitează libertatea individului de a se defini după înclinațiile sale și de a rămâne deschis la calificări succesive și multiple.

Negând ceea ce este, datele de fapt ale creației, alegerea total autonomă a individului tinde să devină o negare radicală a Donatorului, a lui Dumnezeu Creatorul. Avem de a face cu o schimbare radicală a concepției despre persoana umană: deconstrucția imaginii trinitare și teologice a persoanei ca tată-mamă, fiu-fiică, soț-soție, frate-soră. Problema esențială care se pune aici este: *există, oare, cu adevărat, un mod de a trăi iubirea și o formă a familiei care, în nucleul său esențial, se înrădăcează în natura persoanei umane și care, deci, trebuie favorizată în societate sau căsătoria și familia sunt configurații pur culturale care variază, pot și chiar trebuie să fie schimbate în diferite perioade ale istoriei?*

Bibliografie:

- Angelo Scola, *Il mistero nuziale. Matrimonio e famiglia*, Lateran University Press, Città del Vaticano, 2007.
Josè Noriega, *Destinul erosului: perspective de morală sexuală*, Galaxia Gutenberg, 2011.
Zygmund Bauman, *Modernità liquida*, Laterza, Bari 2002.
Zygmund Bauman, *L'amore liquido*, Laterza, Bari 2004.

Florin BODE
Viceector

„CHEMAȚI SĂ VESTIȚI FAPTELE MINUNATE ALE DOMNULUI” (1Pt 2,9)

Acesta este textul principal propus meditațiilor și rugăciunilor în acest an pentru Octava de rugăciune pentru unitatea creștinilor, ajunsă la cea de-a XIV-a ediție, celebrată în fiecare an în perioada 18-25 ianuarie în toată lumea. Întâlnirile reprezintă prin excelență momente de rugăciune ale tuturor comunităților creștine, un timp de reflecție ecumenică a cuvântului lui Dumnezeu. Pregătirea textelor ce însoțesc celebrările ecumenice este încredințată în fiecare an unui grup dintr-o țară diferită, anul acesta fiind propuse de un grup interconfesional reunit la invitația arhiepiscopului de Riga (Letonia), ÎPS Zbigneves Stankevičs.

Faptul că unirea și caritatea reprezintă liantul pe care trebuie să se sprijine lumea creștină este o realitate la care poporul român a fost martor în mai 1999, la București, când Suveranul Pontif, s-a rugat crezul în limba română, pentru ca trei ani mai târziu, în Bazilica Sfântul Petru din Roma, Patriarhul României PF Teoctist, să se roage crezul împreună cu prietenul său Papa Ioan Paul al II-lea, pentru a mărturisi tezaurul comun al credinței creștine.

În Anul Milostivirii 2016, păstorul Eparhiei Greco-Catolice de Oradea, PS Virgil, însoțit de preoți și de comunitatea seminarială, a participat la Octava de rugăciune pentru unitatea creștinilor. Întâlnirile de rugăciune au avut loc în Oradea astfel: vineri, 15 ianuarie orele 18.00, Biserica Penticostală „Betania” – strada Doina 19; duminică, 17 ianuarie ora 17.00, Catedrala Romano Catolică - Șirul Canonicilor 4; luni, 18 ianuarie orele 18.00, Biserica Reformată

„Orașul nou” – strada Primăriei 38, marți, 19 ianuarie orele 18.00, Catedrala ortodoxă „Adormirea Maicii Domnului” – Piața Unirii 2, Miercuri, 20 ianuarie orele 18.00, Biserica Evanghelică Luterană – strada Tudor Vladimirescu 26, joi, 21 ianuarie orele 18.30, Biserica Penticostală „Tabor” – strada Meiului 4, vineri, 22 ianuarie orele 18.00, Biserica Unitariană – strada Nicolae Jiga 72, sâmbătă, 23 ianuarie orele 16.00, sinagoga evreilor mesianici – Strada Sucevei 23, duminică, 24 ianuarie orele 18.00, Catedrala Greco Catolică „Sfântul Nicolae” – Strada Iuliu Maniu 4.

Simbolurile biblice, lumânarea aprinsă și sarea, au fost folosite la celebrările de anul acesta pentru a exprima vizibil „faptele minunate” pe care suntem chemați să le vestim lumii. „Sarea și lumina sunt imagini a ceea ce creștinii trebuie să dăruiască oamenilor din timpul nostru: noi primim un cuvânt al lui Dumnezeu care dăruiește gust vieții, această viață care, așa de des, poate să pară insipidă și goală; și noi ne folosim de un cuvânt de har care-i conduce pe oameni, îi ajută să se situeze și le permite să înțeleagă ceea ce ei sunt și ce este lumea în care ei trăiesc” (din textul cărții celebrării ecumenice din acest an, redactată de către Comisia „Credință și Constituție” din cadrul Consiliului Mondial al Bisericilor și Consiliului Pontifical pentru Promovarea Unității Creștinilor).

Cristi NEAGOE
Anul II

LAUDATO SI'

Protecția mediului este o necesitate stringentă a omenirii în contextul amplificării activităților economice care nu țin cont decât de maximizarea profitului în detrimentul deteriorării tot mai accentuate a calității vieții. Biserica a reacționat întotdeauna la ceea ce a considerat ca fiind împotriva creației lui Dumnezeu, mai ales prin vocea ultimilor papi, începând cu sfântul Ioan al XXIII-lea, cu fericitul Paul al VI-lea, sfântul Ioan Paul al II-lea și papa emerit Benedict al XVI-lea.

Astfel apare firesc enciclica papei Francisc „Laudato si” – „Lăudat să fii”, cu titlu sugestiv, inspirat din „Cântarea creaturilor” a Sfântului Francisc de Assisi, enciclică mult așteptată și mediatizată, care identifică problemele cu care se confruntă omenirea mileniului trei și contribuie la soluționarea lor.

Papa face un apel tuturor oamenilor pentru ocrotirea planetei, a casei noastre comune, o casă tot mai afectată de poluarea care generează schimbări climatice ireversibile, degradează ecosistemele naturale și afectează negativ toate viețuitoarele. Toate lucrurile foarte bune pe care Dumnezeu le-a creat, le-a pus la dispoziția omului pentru a le folosi în mod liber dar responsabil, folosindu-și capacitățile în favoarea perpetuării lor și evitând dominarea despotică asupra acestora.

Sfântul Părinte identifică criza ca fiind socio-ambientală generată de schimbări majore și scoate în evidență importanța unei abordări integrale, pentru combaterea sărăciei concomitent cu respectarea mediului, a unei ecologii sociale, având în vedere că „diferite țări sunt guvernate de un sistem instituțional precar, cu prețul suferințelor populației și în folosul celor care profită de pe urma acestei stări a lucrurilor”. Chiar și acolo unde există normative clare în domeniul protecției mediului acestea nu sunt întotdeauna respectate și „se înregistrează cu frecvență excesivă comportamente ilegale”.

Viața omului este influențată de tot ceea ce îl înconjoară astfel că relațiile inter-umane trebuie să se dezvolte într-un climat de apropiere și căldură diminuând disconfortul datorat aglomerațiilor rezidențiale din zonele suprapopulate. Asistăm la diminuarea spațiilor verzi din marile orașe care lasă loc construcțiilor megalitice astfel încât aerul este uneori irespirabil din cauza noxelor, restricționarea traficului auto fiind o normă insuficientă.

O altă problemă acută identificată de papa Francisc o reprezintă imposibilitatea multor oameni de a avea o locuință fapt care duce la aglomerări în suburbii insalubre care constituie de cele mai multe ori focarul infracționalității și nedreptăților sociale.

De ecologia umană este inseparabilă noțiunea de bine comun care „presupune respectarea persoanei umane ca atare, cu drepturi fundamentale și inalienabile” dar care implică și îndatorirea de a lăsa generațiilor următoare lumea un pic mai bună decât am găsit-o. Este imperios necesar să ne gândim și la cei care vor veni după noi, iar schimbarea trebuie să o găsim în noi înșine amintindu-ne „de săracii de astăzi care au puțini ani de trăit pe acest pământ și nu pot continua să aștepte”.

Suveranul pontif definește ca fiind „indispensabil un consens mondial care să ducă, de exemplu, la programarea unei agriculturi sustenabile și diversificate, la dezvoltarea de forme de energie regenerabile și mai puțin poluante”.

Papa insistă asupra desfășurării unor procese deci-

zionate oneste și transparente, pentru a putea discerne care politici și inițiative antreprenoriale vor reuși să ducă „la o adevărată dezvoltare integrală”. În particular, studiul impactului asupra mediului al unui nou proiect „cere procese politice transparente și supuse dialogului, în timp ce corupția, care ascunde adevăratul impact asupra mediului al unui proiect în schim-

bul unor favoruri, duce deseori la acorduri ambigue care evită obligația de a informa și dezbaterile aprofundate”.

În enciclica „Laudato si” papa Francisc trage un semnal de alarmă în legătură cu distrugerea planetei de către om, pune în gardă lumea în fața pericolului care îl constituie războiul cu arme chimice sau nucleare, analizează schimbările climatice, cere soluționarea datoriilor externe ale statelor și denunță salvarea cu orice preț a băncilor falimentare împovărând populația.

Casa noastră comună a devenit tot mai mult o groapă imensă de gunoi, spune papa, dar cu Dumnezeu alături putem schimba cursul lucrurilor îndreptându-ne spre o convertire ecologică ascultând strigătul Pământului și al celor săraci.

Gabriel BEITA

Anul IV

„VIRGINIA ZEANI – PORTRET” LANSAT LA ORADEA

Oradea este un oraș unde se lansează numeroase cărți în fiecare an. Un moment deosebit la sfârșitul lunii octombrie a anului trecut, a fost lansarea unui album dedicat VIRGINIEI ZEANI, marea noastră româncă, numită de specialiști „unul din marile fenomene ale liricii mondiale” și care și-a reprezentat nația și originea alături de alți vitregiți ai sorții cu mare cinste pe marile scene ale lumii. Este, în domeniul său, de pus alături de Constantin Brâncuși, Eugen Ionescu, George Enescu, Mircea Eliade, Nadia Comăneci sau George-Emil Palade. A stat în fruntea mării pleiade de artiști lirici ai secolului XX, alături de „unica și irepetabilă” Maria Callas, Zinka Milanov, Lily Pons, Renata Tebaldi, Birgit Nilson, Elisabeth Schwarzkopf, Leyla Gencer, Monserrat Caballe, Renata Scotta, Mirella Freni, Leontyne Price, precum și alături de alți români înzestrați de Dumnezeu cu glasuri unice de o valoare certificată pe toate marile scene lirice de pe mapamond: tenorii Nicolae Moldoveanu și Ludovic Spiess, mezzo-sopranele Viorica Cortez și Elena Cernei, baritonii Nicolae Herlea, Octav Enigărescu, David Ohanesian și, mai târziu, Alexandru Agache și, sopranele Marina Krilovici la Atena și în toată Europa, Eugenia Moldoveanu la Tokyo și în toată lumea, Ileana Cotrubaș, Mariana Nicolesco, iar mai recent Nelly Miricioiu, Leontina Văduva, Simina Ivan și Angela Gheorghiu. Cu toții au dus faima României în toate colțurile lumii și în sufletele a milioane de oameni.

S-a născut în 21 octombrie 1925, la Solovăstru (jud. Mureș), dintr-o familie greco-catolică.

„Aveam nouă ani. Un văr care studia conservatorul m-a dus să văd *«Madama Butterfly»*. Am plâns toată seara. Când am ajuns acasă i-am spus mamei: *«Uite, eu am să devin cântăreață de operă!»*. Mi-a răspuns: *«Fii serioasă!»*” – își amintește marea soprană.

După ce începuse să studieze literatura și filozofia la Universitatea din București, a luat lecții de canto cu Lucia Anghel, continuând apoi cu celebra soprană și pedagogă Lydia Lipkowska. La 19 ani își termină studiile formale în Italia cu tenorul Aureliano Pertile, solistul preferat al lui Arturo Toscanini. Grație acestei baze excelente de educație muzicală și tehnicii vocale superioare, Virginia Zeani a reușit să mențină un standard de prim rang de-a lungul celor 30 de ani de carieră internațională, interpretând peste 60 de roluri diferite. Debutul său a avut loc în 1948 cu un răsunător succes pe scena Teatrului Comunal de Operă din Bologna în rolul Violettei din opera „La Traviata” de Giuseppe Verdi, rol cu care urma să se afirme pe marile scene ale lumii, inclusiv Metropolitan Opera din New York, Teatrul Bolșoi

din Moscova sau Covent Garden din Londra, unde, în 1955, a înlocuit-o pe Maria Callas în ultimul moment și în care spectacol a intrat fără nici o repetiție. Printre alte roluri din prima perioadă a carierei sale se numără și Mimi din *Boema* de Giacomo Puccini, Margareta din *Faust* de Charles Gounod și rolul titular din *Manon* de Jules Massenet, pe care l-a cântat alături de celebrul Beniamino Gigli. Opere de Gioacchino Rossini, Vincenzo Bellini și Gaetano Donizetti (*Lucia di Lammermoor*, *L'Elisir d'Amore*, *I Puritani*), arii și opere celebre în care a cântat prin toată Europa i-au stabilit o reputație de necontestat în repertoriul de „*Bel Canto*”.

Bună prietenă cu regizorul Federico Fellini, Virginia Zeani i-a avut ca parteneri pe cei mai cunoscuți tenori ai secolului XX: Beniamino Gigli, Ferruccio Tagliavini, Luciano Pavarotti, Plácido Domingo.

„De Pavarotti mă leagă foarte multe! În 1956 cântam *«La Traviata»* cu Alfredo Krauss. Și în corcine credeți că era?

Tatăl lui Pavarotti. A venit la mine: «Am un băiat, are 20 de ani și o frumusețe de voce. Vreți să-l ascultați?».

Pe atunci, Pavarotti era un tânăr înalt, firav... După șase ani, a cântat cu mine în prima lui *«La Traviata»* și cu Domingo m-am înțeles bine. Foarte mult am cântat, însă, cu marele tenor Beniamino Gigli. Am debutat cu el în 1951, eu aveam 24 de ani, el, 62. Și când reușea să mă îmbrățișeze pe scenă îmi șoptea: «Nu prea pot s-o fac bine fiindcă ne despart 40 de ani și 40 de kilograme!»”

Statisticile mondiale arată că Virginia Zeani deține recordul absolut al interpretărilor rolului Violetta din „La Traviata” de Giuseppe Verdi, pe care l-a cântat de peste 650 de ori.

A fost căsătorită cu celebrul bas italian Nicola Rossi-Lemeni, împreună cu care are un fiu.

După 30 de ani de carieră scenică, în care a acoperit vocal toată gama de roluri pentru soprană, de la coloratură în *Olympia* din „Povestirile lui Hoffmann” de Offenbach și *Gilda* din „Rigoletto” de Verdi și până la *Tosca* din opera cu același titlu de Puccini și în care a cântat pe toate marile scene ale lumii, de la Scala din Milano până la Metropolitan din New-York și de la Covent Garden din Londra până la Bolșoi, Virginia Zeani s-a retras în plină glorie, continuând până astăzi să predea arta cântului său tinerilor doritori și dotați pentru aceasta. A fost profesor la Indiana Univeristy, iar printre elevii săi se numără Andrea Bocelli.

Albumul lansat pe 26 Octombrie 2015 la Oradea, cu prilejul celei de-a nouăzecea aniversări a zilei sale de naștere, se vrea și se reușește a fi un omagiu sincer față de ceea ce Doamna Zeani a reușit într-o viață să facă față de Dumnezeu, care a hărăzit-o cu un talent (și o spun fără nicio reținere și din tot sufletul) excepțional și căruia

(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

I-a înapoiat talantul înniit, față de Muzica pe care a reprezentat-o și căreia i s-a jertfit cu totul și fără cea mai mică rezervă, față de țara și neamul din care provine și a cărei faimă a dus-o până la marginile pământului. Acest sincer omagiu nu ar fi fost posibil fără câteva elemente fără de care acest act nu ar fi fost posibil și cărora li se cuvine mulțumiri niciodată îndeajunse. Pe de o parte, autorului textului, regizorul Horia Ballint care, neținând seamă de faptul că o cunoaște personal pe Marea Doamnă a Artei Lirice, își pune tot sufletul și toată căldura inimii într-o înșiruire cu sens, viață, sensibilitate și cunoaștere în detaliu a realității prezentate cu competență și eleganță. Pe de altă parte, traducătorilor de limbă engleză Adrian Podar și Yvonne Fuller și Cristina Mărginean-Cociș de limbă italiană, care au realizat o traducere fidelă a stă-

rilor prezente în țesătura textului. Apoi, designerului Adrian Buzaș pentru prezentarea de o deosebită calitate cu un bun gust demonstrat într-un mod discret și rafinat, precum și Editurilor Primus și Metropolis, care au tipărit albumul.

Se cuvin mulțumiri speciale Preasfințitului Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea, care a îngrijit cu deosebită atenție și cu inimă și suflet cald acest album dedicat astfel Virginiei Zeani: „Omagiu și grațitudine «Doamnei» care a transformat cântul operatic în «rațiunea de a fi» a întregii sale vieți.”

Viorel BĂDICEANU

Anul II

VIZITA SEMINARIȘTILOR ORĂDENI LA PAROHIA „SF. FAMILIE” DIN ZALĂU

Seminariștii Eparhiei de Oradea au participat, duminică 17 ianuarie 2016, la Sfânta Liturghie celebrată în biserica greco-catolică „Sfânta Familie” din Zalău, pe care o păstorește cu bucurie părintele protopop Valeriu Părău. Cu ajutorul bunului Dumnezeu, noi, seminariștii, împreună cu formatorii: părintele rector Anton Cioba, fratele vicerector Florin Bode și părintele spiritual Anton Rus, am făcut această vizită pentru a cunoaște realitățile locale ale bisericii noastre și pentru a-i cunoaște și a ne ruga împreună cu credincioșii noștri.

Fiind într-un număr destul de mare, deplasarea s-a făcut cu un autocar. Pornirea a fost duminică dimineața la ora 7.00, iar la 9:20 am ajuns în fața bisericii din Zalău, unde ne-a întâmpinat părintele protopop. Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie a început la ora 10.00, protos fiind pr. rector, iar concelebranți au fost preoții Valer Părău, Vasile Aciu, Ciprian Robotin, Anton Rus și Florin Mureșan. Liturghia a fost animată de către seminariști, iar în calitate de dirijor l-am avut pe colegul nostru, dl. Viorel Bădiceanu.

În cadrul Liturghiei, s-a citit Evanghelia din Duminica a 29-a după Rusalii (Cei 10 leproși, Lc 17,12-19). Cuvântul de învățătură a fost ținut de către pr. Anton Cioba, care ne-a vorbit despre scorul ridicat

pe care l-a avut nerecunoștința în detrimentul recunoștinței 9-1, în cazul celor 10 leproși, adresând tuturor celor prezenți invitația sublimă pe care ne-o face Isus – aceea de a fi recunoscători în viață pentru tot ce primim, element necesar unui echilibru sufletesc.

După terminarea slujbei, am fost invitați de părintele protopop la o agapă frățească ce a avut loc în casa parohială unde ne-am simțit foarte bine.

Înainte de a ne întoarce spre casă, am vizitat Grădina Botanică „Vasile Fati” din Jibou. Cu acest prilej, am admirat nu numai o parte din plantele expuse, ci și câteva animale: acvarii cu pești, păsări, porci mistreți și căprioare. După vizita la grădină, am poposit la biserica greco-catolică din Jibou. Aici am fost primiți de pr. paroh Ioan Balea care ne-a prezentat un scurt istoric al parohiei și ne-a vorbit despre arhitectura ieșită din comun a bisericii.

Îi mulțumim părintelui protopop Valeriu Părău pentru primirea făcută. Ne-am bucurat de faptul că am putut aduce împreună mărire și laudă lui Dumnezeu, pentru că Isus spune: „unde sunt doi sau trei, adunați în numele Meu, acolo sunt și Eu în mijlocul lor” (Mc 18,20).

Bogdan MIHEȘ

Anul IV

TĂIEREA ÎMPREJUR A LUI ISUS ȘI SFÂNTUL VASILE CEL MARE

În prima zi din luna ianuarie miliarde de oameni rostesc cuvântul „fericire”. La televizor, la radio, în presă, în toate bisericile, în întâlnirile cu cei cunoscuți, pretutindeni auzim: „An Nou Fericit!”. Fiecare om dorește fericirea, tinde spre ea, o caută și face tot posibilul să dobândească fericirea pe pământ. Din păcate, puțini sunt cei cu adevărat fericiți pe pământ. Copiii, tinerii sau vârstnicii deseori se plâng de absența fericirii.

Un tânăr a căutat ajutor la un psihiatru, zicându-i: „Doctore, sunt foarte singur și dezamăgit de viață, sfătuiți-mă ce să fac”. Psihiatrul i-a oferit un răspuns interesant: „Iată, se află în aceste zile, în orașul nostru un circ renumit, iar în cadrul lui joacă pe scenă un clown vesel, celebru, care poate să-i bucure chiar și pe cei mai pesimiști și nefericiți oameni. Du-te la el, iar el cu siguranță te va feriți”. Dar mare a fost mirarea doctorului, când tânărul i-a răspuns: „Doctore, eu sunt acel clown, pe scenă îi înveselesc pe toți, dar sufletul meu este pustiu, sunt foarte nefericit”.

Mii de oameni își pierd orice speranță, sunt dezorientați și se sinucid, deoarece pentru ei viața pare ceva fără sens. Cauza principală a senzației de nefericire constă în aceea că oamenii caută fericirea acolo unde nimeni nu o poate afla niciodată. Cartea Ecclesiastului ne spune, că: „Totul este deșertăciune și vânare de vânt și fără nici un folos sub soare” (2,11). De câteva ori se repetă cuvintele: „Deșertăciunea deșertăciunilor, toate sunt deșertăciuni” (12,8).

Dumnezeu reprezintă izvorul fericirii, iar oamenii, creaturile lui Dumnezeu, o caută în locuri deșerte. „Ne-ai creat pentru Tine Dumnezeule. Și neliniștită va fi inima noastră, până ce nu se va odihni în Tine”, învăța Sfântul Augustin. Dreptul Iov și-a pierdut toate averile și servitorii, toți copiii, dar cu toate acestea a rostit cu deplină încredere cuvintele: „Domnul a dat, Domnul a luat. Fie numele Domnului binecuvântat!” (Iov 1,21). Cunoaștem cuvintele rostite de Isus Cristos pe Muntele fericirilor. În această predică Mântuitorul repetă de nouă ori cuvântul fericire (cf. Mt 5,2-12). Isus începe predica Sa prin cuvintele: „Feriți cei săraci cu spiritul, că a acelora este împărăția cerurilor” (Matei 5,3). Fericiți sunt cei care nu sunt legați peste măsură de cele pământești, de bogățiile deșerte, fericiți sunt cei care nu uită niciodată de sufletul lor nemuritor. Fericiți sunt cei blânzi și întristați, fericiți sunt cei îndurători, cei curați cu inima, făcătorii de pace, cei persecutați pentru dreptate, căci a lor este împărăția cerurilor (cf. Matei 5,10). Pe aceștia îi cheamă la bucurie: „Bucurați-vă și vă feriți, că recompensa voastră multă este în ceruri” (cf. Mt 5,12).

Acum, la început de an, Biserica ne amintește de un exemplu de sfințenie și de expresie a fericirilor, Sfântul Vasile cel Mare, unul dintre cei mai mari sfinți ai Bisericii Universale (329-379). Sfântul Vasile a trăit în timpurile în care împăratul Valens accepta

erezia ariană și obliga cu forța pe ierarhi să predice că Isus Cristos nu este Dumnezeu adevărat și că El este numai o creație a lui Dumnezeu Tatăl. Optzeci de preoți din Constantinopol au refuzat să accepte această erezie. Sub porunca lui Valens, acești preoți au fost închiși într-o corabie și trimiși pe mare. Acolo, corabia a fost aprinsă și toți preoții au primit cununa martiriului: unii arși de foc, alții înecați în mare. În numele împăratului Valens, prefectul Dometie Modest, l-a amenințat pe Vasile cu diferite pedepse, dacă nu acceptă ereziile ariene. Vasile cel Mare a dat un răspuns eroic: „Nici una dintre aceste amenințări nu mă sperie. Confiscarea averii nu poate să-l afecteze pe acela, care nu are nimic. Poate că dorești aceste veșminte uzate și aceste câteva cărți, care reprezintă toată bogăția mea. Nu mă sperie prea tare exilul... Acest pământ, pe care mă aflu acum, nu este al meu; în orice țară voi fi trimis, pretutindeni voi fi la mine acasă, mai știu că tot pământul aparține lui Dumnezeu, iar eu, peste tot mă consider aici un străin și călător. În privința chinurilor, acestea puțin mă interesează. Corpul meu este atât de slab, încât prima lovitură îl aruncă jos. Moartea va fi pentru mine o binefacere. Mă va duce mai repede la Dumnezeu, pentru care trăiesc, căruia-I servesc, pentru care deja sunt pe jumătate mort și la care mă grăbesc să ajung”. Iată adevărata fericire în Cristos!

În a opta zi de la nașterea sa, Cristos a primit tăierea împrejur, așa cum prevedea legea Vechiului Testament. Și, de vreme ce s-a născut și a trăit într-un mediu anume, a ținut toate rânduielile și obișnuințele acestuia. Tăierea împrejur se cuvine neapărat să o tâlcuim din perspectiva teologiei kenozee – a deșertării de Sine – pe care a primit-o pentru mântuirea neamului omenesc. Înainte de toate, prin acest act a arătat că El Însuși a dat Legea în Vechiul Testament și de aceea trebuia să o țină. Cristos nu a venit ca să strice Legea, ci ca să o țină și, desigur, să o depășească. Cristos, așadar, a împlinit Legea fără să o încalce. În acest mod a arătat că și noi trebuie să ținem Legea lui Dumnezeu, care are ca menire mântuirea noastră.

Isus este singurul care poate să ne aducă fericirea. El ni se adresează cu blândețe: „Veniți la Mine, toți cei osteniți și împovărați, și Eu vă voi alina” (Mt 11, 28). Bucuria în Domnul este deplină, neschimbată și veșnică. Isus Cristos ne spune: „Nimeni nu va lua bucuria voastră de la voi” (In 16, 22). Creștinul statornic, crede în mod sincer și neclintit în Dumnezeu, este fericit chiar în pericole și în suferințe. De aceea, psalmistul spune: „Doamne al puterilor, fericit este omul, care speră întru Tine!” (84, 13).

De aceea, cu ocazia Anului Nou, să ne propunem ca să parcurgem acest an în credință, în pace, în iubire, în Dumnezeu.

Lucian ALEXE

Anul III

COLECTIVUL DE REDACȚIE

Coordonator: pr. Anton CIOBA

Redactor: Antoniu SUCIU

Din redacție: Viorel BĂDICEANU, Giusepe GHIURCĂ, Paul MĂRINCEAN, Andrei MOTYKA, Cristi NEAGOE, Gabriel PINTEA

ADRESA REDACȚIEI

Seminarul Teologic Greco-Catolic,

Parcul Traian, 20, Oradea, Bihor, România.

E-mail: seminaroradea@yahoo.com

www.seminaroradea.ro